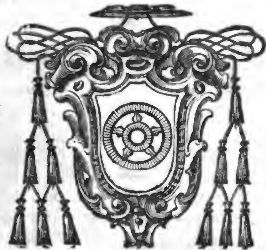
IVO
DIVINITATIS HOSPES
ORATIO
HABITA IN EIVSDEM TEMPLO
AD S.R.E. CARDINALES.

A FRANCISCO DE RVBEIS.

Sem. Rom. Clerico.

ROMÆ, Typis Hæredum Francisci Corbelletti.

1648. *Superiorum Permissu.*

EMIN.MO AC REVER.MO PRINCIPI

MARIO S. R. E. CARD. THEODVLO.

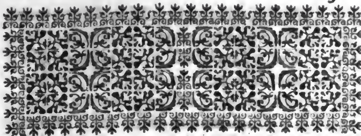
Franciscus de Rubeis F.

RIMVS hic publicæ Orationis meæ labor quē de more compellor in lucem edere, ad te suo met ingenio tuumq; confugit patrociniū (P.E.) Cum enim in tua tuæq; Familiæ perpetua cliētela natus educatusq; sim nihil

eſt publici priuatique obſequij, quod Amplitudini tuæ innata quadam obſeruantiæ lege non debeam. Nec vereor ne rei tenuitas ad oris tui maieſtatem prorſus euaneſcat, noui enim magnitudinem animi tui ſic humaniſſima benignitate temperatam, vt ad amplificādam, non obterendam obſequiorum exilitatem nata videatur. Ne igitur tibi graue ſit hanc quantulamcumque addictiſſimi tibi animi ſignificationem tui nominis luce perfundere, vt quod iure beneficentiæ tuum eſt, titulo etiam humanitatis appareat tuum. Vale.

ORA-

ORATIO.

NTER amicitię vincula; & iura necessitudinis humanæ. (E. P.) nullum esse communis hospitij coniunctione venerabilius, magisque Sacrosanctum, & antiquitatis monumenta comprobant, & sapientium voces exaggerant, & ipsa ratio naturæ socialis clarè demonstrat. Mortalium siquidem bona singulis peculiaria, benefica hospitij communicatione sic efficiuntur communia; vt ex vnius tecti, & vix

vnius Vrbis Incolis, totius Orbis Ciues mortales euadere quodammodo videantur. Verum in Iuone Sanctitatis inusitatæ prodigio, nouam admirari licet hospitalitatis præstantiam supramodum, conditionemque mortalem; qua & ipsemet in terris inter mortalitatis angustias Diuinitatem excepit hospitio, & Ciuis adhuc terrarum inter Cæli delicias amantissimè receptus est ab hospita Diuinitate. Quanquam quid Ego terrarum Ciuem eum appellauerim, cuius tectum Dei hospitis beneficio plane Cælum euasit, eò stellatis Orbibus admirabilius, quòd ibi iure maiestatis residet Deus, hic hospitatur titulo Charitatis. Percurrite si placet Iuonis vitam, lustrate domum, peruestigate studia, labores, exercitationes, conatus; ipsum profecto, vel inhærentem Deo Cæli hospitem deprehendetis, vel ipsi Deo hospitalitatis officia comiter exhibentem; vt non immerito ipsius mater Infantulum paritura, per quietem sibi visa fuerit gigantem eniti, qui non fabulosis impijsque conatibus, sed celsitudine charitatis cælum peruaserit hospes cæli, non hostis. Vix enim cunas egresso, non alio placuit

diuer-

diuersari sub tecto, quàm sub cœlo sapientiæ, ac pietatis. Puer adhuc, sed in pueritia Cælo maturus, quidquid virtutem non redoleret, aufugit quidquid honestatem non præseferret, exhorruit, quidquid Cœlum non saperet, nausauit; quidquid, omnino diuinus Amor non esset, constantissimè semper abiecit. Et quoniam ex oraculo Luciæ Virginis inuictissimæ didicerat peculiari quàdam prærogatiua virgines esse templa diuinitatis; quò gratius diuino numini pararet hospitium, perpetuo virginitatis nitore semet ipsum ad Cœli penè inuidiam exornauit. A teneris ergo annis virtutum omnium præstantioribus formis excultus Iuo, & sapientiæ purioribus imbutus fontibus, Iurisprudentiam præ alijs primum Iudex, deinde Patronus exercuit, vt per eam facultatem, quæ tota in aliorum dommoda deuoluitur, publico egenorum emolumento non tantum impenderet ingenij, quantum profunderet charitatis. Vidisses in sacrosancto Iudicis tribunali apertum paupertatis Asylum, ærumnarum perfugium, calamitatis, ac miseriæ leuamentum; languebant ad æquissimum Cœlestis Astrææ

tribu-

tribunal potentiorum fauor, arrogantiorum audacia, opulentiorum fulgor, amicorum gratia, cognatorum auctoritas, beneuolentium preces, principum commendatio; sola æquitas in eo ius dicebat, sola patronum agebat calamitosorum indigentia: intuebatur quippe Iuonis mens continuo Dei consortio irradiata in pauperum squallore diuinitatem amabilius insidentem, adeoque non alio excipiebat charitatis amplexu pauperum causas, quàm quo ipsius Dei causam amplecteretur. Quod si quando æquitatis integritate compulsus contra pauperem ferre sententiam cogeretur, de suo mulctam liberalissimè largiebatur, & inaudito miraculo partes idem explebat Iudicis, & Rei, vt proinde ad Iuonis tribunal multò gratiosius esset damnari pauperem, quàm absolui. Et quisquam dubitabit Iuonis cor fuisse hospitium diuinitatis in cuius tribunali Dei simulacrum paupertas etiam damnata fouebatur amantius?
At qui seuerus Iudex egestatem, vel condemnando, tam beneficè subleuabat, quam paternis eamdem putemus prosecutum esse complexibus patrocinando? Quæ fuit tàm desti-

destituta fæx hominum, tam rerum omnium egestate consumpta, tam abiectæ profligatæque fortunæ, tam in publica, priuataque luce despicabilis, in qua viuidam corporati numinis imaginem Patronus Iuo non agnouerit, cui, & domus conclauia, & cordis penetralia benignissimè non laxauerit; quam oris hilaritate, laboris industria; bonorum largitione quotidie non recrearit; cuius miseriam non duxerit planè suam; vt non magis Christum pauperes præseferre viderentur, quàm pauperes Iuo. Iuonis Domus, non tàm ad Iuonis vsum, quàm ad pauperum commoda semper patebat; Iuonis mensa nunquam Iuoni sine pauperibus, sæpius pauperibus, non Iuoni sternebatur; Iuonis suppellex Iuonem solo nomine Dominum agnoscebat, rè vera pauperibus seruiebat: Iuonis pecunia per Iuonis marsupium, quasi per canalem in marsupia pauperum, sua quasi in receptacula defluebat. Iuonis Bibliotheca, Iuonis studia, Iuonis industria, soli defensioni pauperum desudabant, vno verbo, totus Iuo, non tam Iuonis erat, quàm pauperum; hac tamen seruata temporum vi-

cissi-

cissitudine; quòd Iuo tunc solum suus erat; quando Cœli hospes quiescebat in Deo, tunc verò totus pauperum, quando terræ ciuis laborabat in terris, & sub pauperibus Deum ipsum excipiebat hospitio. Mirari iam desinam supremum aliquando numen voluisse sub cultu pauperis abiectissimi hospitem degere apud Iuonem, vt semel ostenderet non posse festiuius excipi ab Iuone, vel ipsum Deum nisi sub specie paupertatis. Largè tamen rependebantur Iuoni à liberalitate Diuina tàm sedulæ hospitalitatis obsequia, Iuonis enim animus non tàm terrestris corporis forma, quam inhærens diuinitati spiritus dici poterat. Tellus palestra solùm charitatis Iuoni fuit, Cœlum quietis thalamus, & sedes deliciarum. Hinc erat, quòd diuinarum volumina litterarum dormiturus capiti supponebat, quasi nullam esse duceret quietem, quę nō esset in Deo, & caput, cœlestibus solum cogitationibus assuetum, reclinare suauius non posse, quàm supra Cœlestis Sapientiæ oblectamenta. Sic Iuo totus Deo vixit, & Cœlo, sic nullam sui partem habere voluit, quæ, vel non esset pauperum, vel Cœli non hospita:

ſpita : Reſtat, vt qui patrocinio Iuonis gloriantur, non aliam excolant ſapientiam, quam quæ ſit hoſpita pauperum, & hoſpitetur in Cœlo. Dixi.

27

